

Nr 182.

Ankom till riksdagens kansli den 24 maj 1940 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förvärv för kronans räkning av vattenrätt i Indalsälven m. m.

(4:e avd.)

I en den 10 maj 1940 dagtecknad proposition, nr 251, har Kungl. Maj:t, under återopandande av vid propositionen fogat utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att *dels* bemyndiga Kungl. Maj:t godkänna ej mindre de i statsrådsprotokollet omnämnda fem avtalen, avseende förvärv för kronans räkning av vattenrätt i Indalsälven m. m. samt ett område av fastigheten Luspen 2^s i Stensele socken med därtill hörande vattenrätt i Ume älv, än även det i statsrådsprotokollet angivna avtalet om försäljning av kronolägenheten Helgevärma 1¹ i Öjaby socken, *dels ock* medgiva, att av anslaget till statens vattenfallsverk för inköp av vattenfall och fastigheter samt utförande av nyanläggningar må för gäldande av de i de förstnämnda fem avtalen överenskomna köpeskillingarna tagas i anspråk erforderliga belopp.

Med hänsyn till att kronan är ägare till Stadsforsen och praktiskt taget hela de omedelbart nedanför Stadsforsens kraftstation belägna Österåsfor-sarna i Indalsälven, har det ansetts av största vikt, att kronan förskaffar sig bestämmanderätten över den nedanför nämnda forsar belägna fallsträcka, som angränsar byarna Boda, Järkvitsle, Sillre och Dacke. De nu till inköp föreslagna fallandelarna i Indalsälven avse förstnämnda två byar. Sammanlagt skulle enligt vattenfallsstyrelsens beräkningar av den till 19.5 meter uppgående totala fallhöjden förvärvas 22.5 meter enkel strand. Med hänsyn till att äganderättsförhållandena rörande vattenrätten för närvarande icke äro fullt utredda, kan emellertid en jämkning uppåt med högst 0.7 meter eller nedåt med högst 6.04 meter av den till inköp ifrågasatta fallhöjden behöva äga rum. Därest så skulle ske, förutsättes köpeskillingen skola i motsvarande mån jämkas. Priset för vattenrätten, vilken enligt avtalen skulle förvärvas genom servitutsupplåtelse, utgör 20,000 kronor per fallmeter enkel strand. I samband med inköpet av här ifrågavarande vattenrätt skulle kronan vidare inköpa *dels* för en köpeskillning av 500 kronor ett mindre område såsom bärare av de förvärvade servitutsrättigheterna och *dels* för en köpesumma av 35,000 kronor en mindre kraftstationsanläggning, belägen i ett biflöde till Indalsälven. Sistnämnda förvärv har av Järkvitsle byamän uppställts såsom villkor för försäljningen av byns vattenrätt i Indalsälven.

Vid bifall till det i förevarande proposition framlagda förslaget om inköp av visst område av fastigheten ^{3/32} mantal Luspen 2³ jämte därtill hörande vattenrätt i Ume älv kommer kronan att erhålla bestämmanderätten i fråga om den i älven belägna fallsträckan mellan Storuman och Lugnvattnet. Den avtalade köpeskillingen, 7,200 kronor, är i likhet med köpeskillingarna för de ovan berörda förvärven, avsedd att utgå av anslaget till inköp av vattenfall och fastigheter samt utförande av nyanläggningar.

Vad slutligen angår den föreslagna försäljningen till Sydsvenska kraftaktiebolaget av en kronolägenhet Helgevärma 1¹ i Öjaby socken strax väster om Växjö, framhåller departementschefen, att denna fastighet äger ett ringa värde för statens vattenfallsverk. Fastigheten anses därjämte icke lämpligen kunna utnyttjas av någon annan statlig myndighet. Vid dylikt förhållande och då den avtalade köpeskillingen, 35,000 kronor, och övriga i avtalet angivna villkor ej givit departementschefen anledning till erinran, har han funnit sig böra tillstyrka ett godkännande av även detta avtal.

Utskottet.

Med tillstyrkande av propositionen hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t godkänna ej mindre de i statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för den 10 maj 1940 omnämnda fem avtalen, avseende förvärv för kronans räkning av vattenrätt i Indalsälven m. m. samt ett område av fastigheten Luspen 2³ i Stensele socken med därtill hörande vattenrätt i Ume älv, än även det i samma statsrådsprotokoll angivna avtalet om försäljning av kronolägenheten Helgevärma 1¹ i Öjaby socken;

b) medgiva, att av anslaget till statens vattenfallsverk för inköp av vattenfall och fastigheter samt utförande av nyanläggningar må för gäldande av de i de förstnämnda fem avtalen överenskomna köpeskillingarna tagas i anspråk erforderliga belopp.

Stockholm den 24 maj 1940.

På statsutskottets vägnar:

PER GUSTAFSSON.

Närvarande: se under utlåtandet nr 181.